

Zgodnie z ustawą o gospodarowaniu nieruchomościami, Skarb Państwa (SP) w sprawach gospodarowania nieruchomościami reprezentują starostowie. Ustawa nakłada na starostów obowiązki zarządzania nieruchomościami SP i ewidencjonowania ich. Starostowie, za zgodą wojewody, zbywają, nabywają, wydzierżawiają, wynajmują, użyczają oraz oddają w użytkowanie te nieruchomości. Pozostałe nieruchomości, nieprzekazane do gospodarowania innym podmiotom, stanowią nierozdysponowane nieruchomości SP.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli starostowie w nieprawidłowy i nierzetelny sposób gospodarowali nierozdysponowanymi nieruchomościami Skarbu Państwa. Zarządzali nimi na podstawie niepełnych i zawierających błędy ewidencji – poza którymi znalazło się ponad 6 tys. nieruchomości. Co więcej – starostowie nie sprawowali należytego nadzoru nad tymi nieruchomościami. Co druga objęta przez kontrolerów NIK oględzinami, użytkowana była przez podmiot nieuprawniony lub starosta nie posiadał informacji, kto i na jakiej podstawie ją użytkuje. A to w przypadku wieloletniego okresu takiego użytkowania oznacza praktycznie możliwość nabycia własności nieruchomości w drodze zasiedzenia. Ponadto samorzady nieprawidłowo realizowały zadania związane z opodatkowaniem nieruchomości nierozdysponowanych.

W ewidencjach zasobu nieruchomości SP, 10 skontrolowanych jednostek ujmowało wg stanu na 30 kwietnia 2023 r. ogółem 32,8 tys. działek o powierzchni 25 tys. ha, z czego nieruchomości nierozdysponowane stanowiły odpowiednio 40% działek (tj. 13 tys.) i 6% powierzchni (tj. 1,6 tys. ha). Niniejsza kontrola, obejmująca lata 2020-2023, miała na celu zbadanie, czy powiaty i miasta na prawach powiatu prawidłowo i rzetelnie gospodarowały nierozdysponowanymi nieruchomościami Skarbu Państwa. Kontrolą objęto 10 JST, w tym dziewięć starostw powiatowych i jedno miasto na prawach powiatu.

Pełen opis kontroli i nieprawidłowości stwierdzonych w drodze kontroli NIK opisanych jest [TUTAJ](#).

Wnioski

W wyniku kontroli sformułowano sześć wniosków de lege ferenda.

Trzy wnioski **do ministra kierującego działem budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo** dotyczące:

- zobowiązania do ewidencjonowania w zasobie nieruchomości Skarbu Państwa nieruchomości planowanych do objęcia postępowaniem komunalizacyjnym, jak i już objętych wszczętym postępowaniem, do czasu uprawomocnienia się ostatecznej decyzji Wojewody i dokonania stosownych zmian w księgach wieczystych;
- ujednoczenia obowiązków ewidencyjnych starostów wobec nieruchomości Skarbu Państwa komunalizowanych na mocy różnych przepisów;
- wprowadzenia do ustawy o gospodarce nieruchomościami minimalnego zakresu rocznych sprawozdań z gospodarowania zasobem nieruchomości Skarbu Państwa.

Dwa wnioski **do ministra kierującego działem finanse publiczne** dotyczące:

- wprowadzenia do ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz ustawy o podatku leśnym zmian legislacyjnych mających na celu jednoznaczne określenie obowiązków podatkowych

Nieruchomości Skarbu Państwa poza nadzorem samorządów

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: środa, 29, maj 2024 16:29

Katarzyna Sekuła

Odsłony: 821

spoczywających na starostach i prezydentach miast na prawach powiatu w odniesieniu do nieruchomości Skarbu Państwa;

- uregulowania w ustawie o rachunkowości obowiązków nałożonych na starostów w zakresie inwentaryzacji powierzonego im do gospodarowania majątku Skarbu Państwa oraz prowadzenia ewidencji pozabilansowej tego mienia.

A także wniosek **do ministra kierującego działem środowisko:**

- wprowadzenie stosownych zmian legislacyjnych do ustawy o lasach, zapewniających usprawnienie procesu przejmowania w zarząd nieruchomości leśnych przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe.

Źródło: NIK